

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

МІЖНАРОДНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Іллінойський університет в Урбана- Шампейн (США)

Католицький університет Андреса Белло (Венесуела)

Монтерейський університет (Мексика)

Варшавський університет менеджменту «Collegium Humanum» (Польща, м. Варшава)

Львівський державний університет внутрішніх справ

Національний авіаційний університет

Національний університет «Одеська морська академія»

Херсонський національний технічний університет

Черкаський державний технологічний університет

Державна установа «Інститут ринку і економіко-екологічних досліджень НАН України»

Агенція транскордонного співробітництва «Єврорегіон Нижній Дунай»

СУЧАСНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ У СВІТОВІЙ ЕКОНОМІЦІ: ВИКЛИКИ ТА ПРІОРИТЕТИ РОЗВИТКУ

CURRENT TRANSFORMATIONS IN THE GLOBAL ECONOMY: DEVELOPMENT CHALLENGES AND PRIORITIES

Матеріали

Міжнародної науково-практичної конференції студентів та молодих вчених

Міжнародний гуманітарний університет (Одеса)

27 жовтня 2023 року

Tallinn
Teadmus

2023

Головний редактор збірника матеріалів конференції:

Рассадникова Світлана Іванівна, к.е.н., доцент, с.н.с., доцент кафедри економіки і міжнародних економічних відносин, Міжнародний гуманітарний університет.

Наукові рецензенти:

Некрасова Любов Аркадіївна, доктор економічних наук, професор, завідувачка кафедри економіки Національного університету «Одеська політехніка»;

Мігус Ірина Петрівна, доктор економічних наук, професор, директор, Науковий центр інноваційних досліджень (Естонія)

Сучасні трансформації у світовій економіці: виклики та пріоритети розвитку: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції студентів та молодих вчених / за загальною редакцією Рассадникової С.І. Міжнародний гуманітарний університет, Одеса, 27 жовтня 2023 року. Tallinn: Teadmus, 2023. 244 с.

ISBN 978-9916-9969-6-6

Анотація: Збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції студентів та молодих вчених «Сучасні трансформації у світовій економіці: виклики та пріоритети розвитку» (Міжнародний гуманітарний університет, Одеса) містить тези виступів учасників, у яких висвітлено теоретико-практичні аспекти соціально-економічних та організаційно-правових трансформацій у світовій економіці.

Ключові слова: світова економіка, соціально-економічні трансформації, організаційно-правові трансформації, міжнародні економічні відносини, пріоритети розвитку.

Abstract: The collection of materials of the International Scientific and Practical Conference of Students and Young Scientists «Current transformation in the global economy: development challenges and priorities» (International Humanitarian University, Odesa) contains abstracts of participants' speeches, which highlight the theoretical and practical aspects of socio-economic, organizational and legal transformations in the world economy.

Keywords: world economy, socio-economic transformations, organizational and legal transformations, international economic relations, development priorities.

ISBN 978-9916-9969-6-6

© Міжнародний гуманітарний університет, 2023

Організаційний комітет конференції

Голова оргкомітету:

Громовенко К.В. – д.ю.н., проф., ректор Міжнародного гуманітарного університету.

Члени оргкомітету:

Лефтеров В.О. – д-р псих.н., проф., Перший проректор Міжнародного гуманітарного університету;

Тицька Я.О. – к.ю.н., доц., декан факультету права та економіки Міжнародного гуманітарного університету;

Нестерова К.С. – к.е.н., доц., завідувач кафедри економіки і міжнародних економічних відносин Міжнародного гуманітарного університету;

Апonte Глорія – PhD, професор, Католицький університет Андреса Белло, Венесуела;

Лаві Уоррен – PhD, доцент, Іллінойський університет в Урбана-Шампейн, США;

Малдонадо Алехандро Кастільйо – PhD, професор, університет Монтерей, Мексика;

Артюх О.В. – д.е.н., проф., професор кафедри бухгалтерського обліку та аудиту Одеського національного економічного університету;

Головченко О.М. – д.е.н., проф., професор кафедри економічної теорії та підприємництва на морському транспорті Національного університету «Одеська морська академія»;

Демиденко В.В. – к.е.н., доц., декан факультету економіки та управління Черкаського державного технологічного університету.

Живко З.Б. – д.е.н., проф., професор кафедри менеджменту Львівського державного університету внутрішніх справ;

Наумов О.Б. – д.е.н., проф., професор кафедри менеджменту зовнішньоекономічної діяльності Національного авіаційного університету;

Степанов В.М. - головний наук. співр., д.е.н., професор Державної установи «Інститут ринку і економіко-екологічних досліджень НАН України»;

Шандова Н.В. – д.е.н., професор, зав. кафедри економіки, підприємництва і економічної безпеки Херсонського національного технічного університету;

25.09.2023р.)

Нестерович П.Є.,
здобувач 3 курсу спеціальності «Облік та оподаткування», Одеський
національний економічний університет

Артюх О.В.,
д.е.н., професор, професор кафедри бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту,
Одеський національний економічний університет

ФІНАНСОВІ ЗЛОВЖИВАННЯ У БАНКІВСЬКІЙ СФЕРІ

Банківська система — сукупність різних видів національних банків і кредитних установ, що діють в рамках загального грошово-кредитного механізму. Банківська система України складається з Національного банку України та інших банків, а також філій іноземних банків, що створені і діють на території України відповідно до положень закону «Про банки і банківську діяльність» [1].

Банківська сфера забезпечує ефективне функціонування економіки країни. Зловживання в даній сфері або з її використанням можна віднести до найбільш небезпечних економічних злочинів тому, що вони мають вплив не лише на певний банк, а на багато суб'єктів економічної діяльності та фінансову систему держави загалом [2].

За суб'єктами зловживання у банківській сфері можна поділити на:

1. Зловживання вчинені керівниками та іншими посадовими особами банківських установ.
2. Зловживання службовцями банківських установ у змові з представниками підприємницьких структур або інших організацій
3. Зловживання, що посягають на фінансові ресурси банків, вчинені іншими особами без участі представників даних фінансових установ [3].

Найвагомішим видом злочину у банківській сфері є навмисне банкрутство. Причиною є те, що у випадку виявлення проблем у діяльності банку власники прагнуть якомога швидше вивести його активи та власні частки.

Фондом гарантування вкладів фізичних осіб було виділено п'ять найпоширеніших схем виведення коштів з банків:

1. Кредитування пов'язаних осіб, надання кредитів неплатоспроможним позичальникам або без фактичної наявності предметів забезпечення ("Фортуна", "Південкомбанк").
2. Зміна власника за допомогою держреєстраторів і нотаріусів ("Контракт", "Дельта Банк", "Златобанк", "Укрінбанк", "Родовід", "Фінанси та кредит").
3. Купівля "сміттєвих" цінних паперів ("Дельта", "Хрещатик", "Форум", "Фінанси та кредит", "Надра").
4. Списання коштів з кореспондентських рахунків в іноземних банках ("Київська Русь", "Дельта", "Фінанси та кредит").
5. Розкрадання на підставі підроблених SWIFT -повідомлень ("Дельта Банк") [4].

Станом на січень 2019 р. балансова вартість активів усіх банків, які перебували в управлінні Фонду гарантування вкладів фізичних осіб (установа, яка від імені

держави гарантує повернення вкладів кожному вкладнику в разі ліквідації банку), складала 538,3 млрд грн. При цьому їх оціночна вартість становила 93,9 млрд грн (рис. 1).

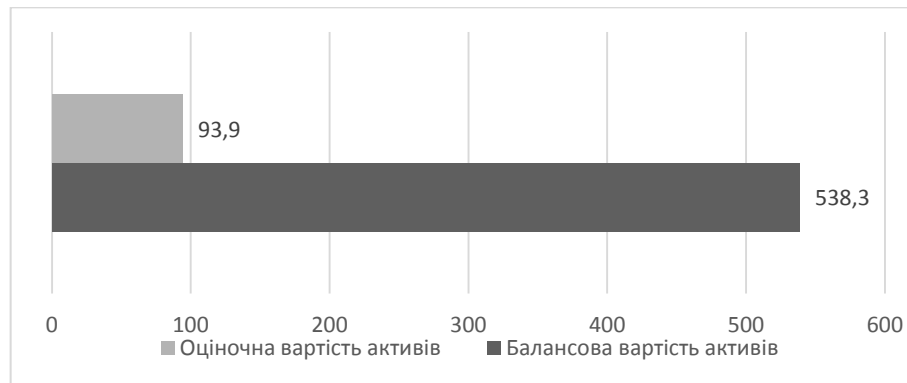

Рис. 1. Різниця між балансовою та оціночною вартістю активів усіх банків в управлінні Фонду гарантування вкладів фізичних осіб

Така різниця показників обумовлена впливом навмисних дій власників та керівників банків, спрямованих на протизаконне виведення коштів з банків.

Зловживання службовим становищем банківських установ також становить значну загрозу. Воно може бути виражено у наступних діях:

1. Прийняття рішень не притаманних посадовому становищу або функціям посадової особи.
2. Виступи, заяви від імені банку без отримання на це необхідних повноважень.
3. Представлення інтересів установи банку без отримання на те відповідних повноважень.
4. Підписування документів, не передбачених функціональними обов'язками або посадовими повноваженнями.
5. Надання вказівок, розпоряджень із перевищенням повноважень або таких, що не передбачені функціональним призначенням.
6. Надання гарантій, прийняття зобов'язань від імені банку без наявності на те відповідних повноважень [5].

Зазвичай зловживання посадовим становищем є похідним від якихось інших економічних злочинів або є одним з інструментів таких злочинів.

Структурно зловживання у банківській сфері є різноманітними та мають різне походження. Економічні зловживання мають виявлятися вчасно та регулюватись з боку держави, оскільки безпека банківської сфери є обов'язковою умовою для ефективного функціонування, стабільності та розвитку економіки країни.

Список використаних джерел:

1. Учасники проектів Вікімедіа. Банківська система – Вікіпедія. Вікіпедія. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Банківська_система (дата звернення: 28.09.2023).
2. Криміналістична характеристика злочинів, вчинених у банківській системі. FORINSURER: Форіншурер – журнал про страхування та InsurTech. URL: <https://forinsurer.com/public/03/11/18/839> (дата звернення: 28.09.2023).
3. Клочко А.М., Волченко Н.В., Курило О.М. ДО ПИТАННЯ ВИВЧЕННЯ СЛУЖБОВИХ ЗЛОВЖИВАНЬ У СФЕРІ БАНКІВСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УКРАЇНИ.

Юридичний науковий електронний журнал. 2019. Т. 4. С. 198–201. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2019-4/54> (дата звернення: 28.09.2023).

4. Економічна правда. Фонд гарантування назвав Топ-5 схем виведення грошей із банків. Економічна правда. URL: <https://www.epravda.com.ua/news/2019/02/5/644977/> (дата звернення: 28.09.2023).

5. Зубок М. І. Безпека банківської діяльності. Підручник. 2012. С. 86.

Вадатурський В.В.,
здобувач 4 курсу спеціальності «Менеджмент»,
Одеський національний економічний університет
Артюх О.В.,
д.е.н., професор, професор кафедри бухгалтерського
обліку, аналізу та аудиту,
Одеський національний економічний університет

ВНУТРІШНІЙ АУДИТ У СИСТЕМІ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Внутрішній аудит є важливим елементом корпоративного управління, який спрямований на оцінку та підвищення ефективності внутрішнього контролю, управління ризиками і дотримання політик і процедур у організації. При дослідженні перспектив розвитку внутрішнього аудиту можна виявити кілька ключових питань, які варто врахувати.

По-перше, однією з проблем є недостатня автономія внутрішнього аудиту. Якщо внутрішній аудит контролюється або підпорядковується фінансовому відділу або керівництву компанії, його незалежність може бути під загрозою. Це може призвести до обмеження його здатності виявляти проблеми і робити об'єктивні рекомендації. Для досягнення максимальної користі внутрішній аудит повинен мати незалежність від контрольованих ним функціональних областей та мати безпосередній доступ до вищого рівня керівництва організації [1].

По-друге, внутрішній аудит повинен бути орієнтований на ризики. Традиційний підхід до внутрішнього аудиту, який базується на перевірці дотримання політик і процедур, може бути недостатнім для ефективного управління ризиками. Внутрішній аудит повинен активно оцінювати ризики, з якими стикається організація, та спрямовувати свої зусилля на найбільш критичні області. Це допоможе підвищити ефективність внутрішнього контролю та забезпечити належне управління ризиками.

По-третє, важливим аспектом є використання технологій внутрішнього аудиту. Розвиток інформаційних технологій привів до змін у бізнес-процесах організацій, а також у способах виявлення та аналізування ризиків. Внутрішній аудит повинен використовувати сучасні технології, такі як аналітика даних, машинне навчання та штучний інтелект, для ефективного збору та аналізу інформації. Це дозволить знизити час і зусилля, необхідні для проведення аудиторських перевірок і аналізу даних, і забезпечить більш точні та об'єктивні результати.

Внутрішній аудит повинен розвиватися як стратегічна функція в організації.

МАТРИЧНИЙ ПІДХІД ДО ВИБОРУ СТРАТЕГІЇ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ	
Бурдейна К.О., Ніколаєв Д.П.	43
НАПРЯМИ ЕКСПОРТУ ЗЕРНА ТА ПІДТРИМКА МОРСЬКОЇ ТА РІЧКОВОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ	
Рожа С.О., Мезіна Л.В.	45
ФІНАНСОВІ ЗЛОВЖИВАННЯ У БАНКІВСЬКІЙ СФЕРІ	
Нестерович П.Є., Артюх О.В.	47
ВНУТРІШНІЙ АУДИТ У СИСТЕМІ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ	
Вадатурський В.В. , Артюх О.В.	49
ПРОБЛЕМИ ПОДОЛАННЯ ТІНЬОВОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ	
Константинова Н.С., Артюх О.В.	52
КОМПОНЕНТИ ПОБУДОВИ ДІЄВОЇ СИСТЕМИ КАДРОВОЇ БЕЗПЕКИ БІЗНЕСУ	
Зубарєва Г.М.	54
АНАЛІЗ ПОДАТКОВИХ НАДХОДЖЕНЬ ПІДПРИЄМСТВ РІЗНИХ ГАЛУЗЕЙ ЕКОНОМІКИ	
Полтавцев К.В., Артюх О.В.	56
СУБ'ЄКТИ ФІНАНСОВОГО МОНІТОРИНГУ У СИСТЕМІ ДЕРЖАВНОГО КОНТРОЛЮ	
Федоренко К.А., Артюх О.В.	59
МЕТОДИ СТАТИСТИЧНОГО ВИВЧЕННЯ РИНКУ	
Задорожній С.С., Ніколаєв Д.П.	61